

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **P. K.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 3. 2015, č. j. 30 A 86/2014 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 5. 2014, č. j. DSH/3733/14, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Plzně ze dne 7. 1. 2014, č. j. MMP/001755/14, který byla žalobci uložena pokuta ve výši 1500 Kč podle ustanovení § 125f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o provozu na pozemních komunikacích), za využití ustanovení § 125c odst. 4 písm. f) téhož zákona, neboť se dopustil správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 citovaného předpisu. Ze správního spisu žalovaný zjistil, že dne 18. 7. 2013 v době okolo 09:40 bylo hlídkou Městské policie Plzeň zaregistrováno

v Plzni na pozemní komunikaci na náměstí Republiky osobní motorové vozidlo tovární značky VW Passat, stojící zčásti na přechodu pro chodce a zároveň ve vzdálenosti kratší jak 5 m před ním, kdy toto jednání vykazovalo znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Na místě se o vozidlo opíral žalobce, který byl správním orgánem I. stupně zjištěn jako provozovatel uvedeného vozidla. Na základě pořízené fotodokumentace správní orgán I. stupně vyzval žalobce k uhrazení určené částky nebo ke sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. V reakci na tuto výzvu bylo správnímu orgánu I. stupně ze strany spol. FLEET Control s.r.o. zasláno vyjádření, v němž je uvedeno, že vozidlo řídil p. G. G., bytem E. A. 5, V., B., s tím, že za účelem řízení o přestupku má správní orgán kontaktovat jeho zmocněnce, p. P. K., který jej zastupuje na základě předložené plné moci. Přílohou podání byla kopie plné moci výslovně omezená na řízení o podezření z přestupku sp. zn. SZ MMP/163172/13 a rovněž plná moc, jíž údajně zmocňuje G. G. pana P. K.

[2] Správní orgán I. stupně proto vyzval pana P. K., aby doložil originál plné moci k zastupování spol. FLEET Control s.r.o. a dále vyzval G. G. s ohledem na vzniklé pochybnosti o pravosti jeho podpisu na originálu plné moci. Převzetí této písemnosti bylo odmítnuto. Pan G. G. byl následně předvolán k podání vysvětlení, k podání vysvětlení byl předvolán i údajný zmocněnec P. K. Na výzvu se nikdo ze jmenovaných nedostavil. Správní orgán I. stupně proto věc dne 3. 12. 2013 odložil a zahájil řízení o správním deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, usnesení o zahájení řízení bylo doručeno přímo žalobci, protože plná moc ze dne 15. 8. 2013 byla výslovně omezena na řízení o podezření z přestupku sp. zn. SZ MMP/163172/13. Žalobce následně zmocnil dne 10. 12. 2013 společnost FLEET Control k zastupování ve správním řízení, přičemž plná moc byla předložena až po výzvě správního orgánu I. stupně poté, co bylo vydáno rozhodnutí ze dne 7. 1. 2014.

[3] K námitkám žalobce ohledně nekonání ústního jednání žalovaný vysvětlil, že pokud není provedení ústního jednání stanoveno zákonem, je prováděno za splnění podmínek nezbytnosti, tj. ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků. Žalovaný přitom v dané věci neshledal důvody pro jeho nařízení, neboť jednání žalobce bylo řádně zdokumentováno listinnými podklady a dokazování se neprovádělo nad rámec těchto listinných podkladů. Žalobce byl rovněž řádně poučen o svých procesních právech; jeho procesní práva přitom nebyla v řízení před správním orgánem I. stupně porušena. Žalovaný nezjistil ani pochybení v zahájení předmětného správního řízení, neboť správní orgán I. stupně se nejprve pokusil kontaktovat osobu pana G. G., který byl žalobcem označen jako řidič vozidla v době spáchání přestupku, avšak oba pokusy byly neúspěšné. Předvolán k podání vysvětlení byl i jeho údajný zmocněnec pan P. K., kterého se však rovněž nepodařilo kontaktovat.

[4] Žalovanému je nadto známo, že p. G. figuruje jako uváděný řidič v mnoha případech šetření podezření z přestupku před zahájením řízení o správním deliktu, a to výhradně v případech, kde je zmocněncem účastníka řízení buď společnost Fleet Control, nebo pan P. K. Ve všech případech je však označený cizinec nekontaktní a správního řízení se neúčastní. Žalovaný proto dospěl k závěru, že pan G. předmětné vozidlo neřídil a byl uveden jako řidič zjevně účelově. Výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně přitom obsahuje uvedení právní kvalifikace přestupku, neboť je v něm uvedeno, že „toto

pokračování

jednání vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu“. Žalovaný proto uzavřel, že žalobce naplnil skutkovou podstatu správního deliktu zavedenou do zákona novelou č. 361/2000 Sb.

[5] Proti napadenému rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou ze dne 28. 7. 2014, ve které navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí, jakož i jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, současně aby mu přiznal náhradu nákladů řízení. Namítal, že nebyly splněny podmínky pro zahájení předmětného správního řízení o správním deliktu, neboť správní orgán I. stupně neučinil všechny kroky ke zjištění pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Z úředního záznamu městské policie bez jakýchkoli pochyb vyplývá, že jako řidič vozidla byl ztotožněn žalobce, čemuž rovněž odpovídá obsah oznámení o podezření z přestupku. Správní orgán neměl pravomoc vyzvat provozovatele k uhrazení jím určené částky, neboť totožnost řidiče byla z oznámení městské policie zřejmá, tedy nebylo naplněno ustanovení § 125 h odst. 1 písm. b) silničního zákona. Pokud měl správní orgán pochybnosti o obsahu úředního záznamu obsahující závěr, že řídil žalobce, měl předvolat strážníka, který oznámení sepsal, i nezávislého svědka protiprávního jednání, pana K., zaměstnance firmy Parking s.r.o. Postup správního orgánu považuje žalobce za účelový, neboť v jiných případech mu stačí svědectví jednoho policisty k vyslovení viny za přestupek, avšak v této věci z nejasných důvodů nepostačovalo ani tvrzení strážníka doplněné o svědectví nezávislé osoby. Žalobce vyslovil přesvědčení, že pokud by správní orgán pokračoval v šetření přestupku, získal by dostatek podkladů pro vyslovení viny za spáchaný přestupek a neměl tedy důvod k zahájení řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla.

[6] Žalovaný se k věci vyjádřil v přípisu ze dne 29. 9. 2014, v němž vysvětlil, že z předmětného úředního záznamu vyplývá, že hlídka městské policie zpozorovala již zaparkované vozidlo, o něž se opíral žalobce a svačil. Strážník ani technický pracovník zařazený do hlídky zjevně neviděli, kdo vozidlo zaparkoval, nýbrž zaznamenali již zaparkované vozidlo. Žalovaný zdůraznil, že za přestupek je postižitelný pouze ten, kdo vozidlo na místě zastavil, nikoliv ten, kdo se o stojící vozidlo opírá. Přitom je irelevantní, zda žalobce při jednání se strážníkem na místě vystupoval jako řidič vozidla (strážníkovi měl sdělit, že na přechodu nestojí a že neodjede), přičemž strážník při sepisování úředního záznamu označoval žalobce jako řidiče. I kdyby se žalobce na místě přiznal, že předmětné vozidlo na místě zastavil právě on, nebylo by takové přiznání podle závěru žalovaného procesně použitelné. Strážník by při výslechu mohl vypovědět pouze to, co viděl a slyšel nebo cítil, nesměl by v rámci své výpovědi uvádět informace, které mu sdělila jiná osoba.

[7] Aby bylo možné žalobce usvědčit ze spáchaní předmětného přestupku, museli by podle žalovaného svědci vypovědět, že viděli, jak žalobce vozidlo řídil a jak je v daném místě zaparkoval. To však v daném případě zjevně nebylo možné. Z oznámení o podezření z přestupku nelze ničeho dovozovat, neboť se jedná o formulář, který se sepisuje s osobou podezřelou z přestupku, kterou může být i osoba opírající se o vozidlo. Toto oznámení o podezření z přestupku nebylo žalobcem podepsáno, navíc samotný žalobce v písemném vyjádření popřel, že by uvedené vozidlo řídil. Tato situace podle žalovaného neumožňovala zahájit řízení o přestupku proti konkrétní osobě, neboť nebylo objektivně možné obstarat podklady prokazující, že s vozidlem na místě zaparkoval právě žalobce.

Svědeckými výpověďmi by bylo prokázáno pouze to, že žalobce u zaparkovaného vozidla stál. Žalovaný proto navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[8] Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 26. 3. 2015, č. j. 30 A 86/2014 - 32, žalobu jako nedůvodnou zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění vyšel z toho, že správní orgán I. stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, neboť se dvakrát pokusil kontaktovat žalobcem určeného údajného řidiče do Bulharska, nadto předvolal k podání vysvětlení i pana P. K., který měl být dle kopie plné moci jeho zástupcem. Na tyto výzvy však nebylo nijak reagováno. Doručovací adresy údajného řidiče a jeho zástupce se nacházejí v zahraničí (v Bulharsku a na ostrově Tenerife). Nebylo rovněž reagováno v případě doručování prostřednictvím emailu. Vzhledem k těmto skutečnostem správní orgán neměl žádné další možnosti k pokračování řízení, a byla tudíž splněna podmínka podle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích k projednání správního deliktu s provozovatelem vozidla. Správní orgán totiž nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti konkrétní osobě. Správní orgán byl oprávněn vyzvat žalobce k uhrazení určené částky podle § 125h odst. 1 písm. b) téhož zákona, neboť z obsahu oznámení o přestupku nelze dovodit, že by bylo důkazem svědčícím o tom, že se právě žalobce dopustil přestupku spočívajícího v nesprávném parkování. Stejný závěr lze vyvodit i z úředního záznamu městské policie. Z obsahu těchto dokumentů soudu vyplývá, že strážník spolu s technickým pracovníkem okamžik vlastního parkování neviděli, nemohli o této skutečnosti tudíž podat výpověď. Za této situace byla výzva provozovateli vozidla na místě, neboť správnímu orgánu nemohlo být známo, kdo byl řidičem, který spáchal předmětný přestupek. Nadto žalobce následně na základě výzvy správního orgánu označil jiného řidiče než sebe, avšak ani toto tvrzení nebylo možné ověřit. Na podkladě těchto skutkových okolností byly podle závěru krajského soudu splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

[9] Proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 3. 2015, č. j. 30 A 86/2014 - 32, se žalobce (dále též „stěžovatel“) bránil blanketní kasační stížností ze dne 4. 5. 2015. V doplnění kasační stížnosti doručené Nejvyššímu správnímu soudu dne 11. 6. 2015 uvedl, že rozsudek krajského soudu napadá z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vyslovil přesvědčení, že krajský soud se nesprávně vypořádal s jeho námitkou, že správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť nebyla splněna podmínka, že správnímu orgánu nebyla zřejmá totožnost řidiče. Totožnost přestupce totiž byla zřejmá z oznámení o přestupku, kde bylo explicitně uvedeno, že se ho dopustil žalobce. Stěžovatel (žalobce) je přesvědčen, že pokud strážník obecní policie oznámí přestupek konkrétní osoby, přičemž v oznámení tvrdí, že se přestupku dopustila tato konkrétní osoba, a takové oznámení je podloženo úředním záznamem, ve kterém je uvedeno, že se osoba k přestupku doznala, zvláště když vše může dosvědčit nezávislý svědek, pak byly nashromážděny dostatečné podklady k zahájení řízení o přestupku. Žalovaný pouze spekuluje, že takové podklady by nemohly vést k prokázání viny žalobce z přestupku, neboť hodnocení důkazů je věcí správního řízení, zvláště když by mohly být získány další důkazní prostředky. Zásadní je tudíž posouzení otázky, zda kombinace údajného doznání přestupce, jeho přítomnost na místě činu, jeho vystupování jako řidiče, doložené strážníkem obecní policie a nezávislým svědkem, je dostatečným podkladem pro

pokračování

zahájení řízení o přestupku. Pokud je odpověď na tuto otázku kladná (o čemž je stěžovatel přesvědčen), pak bylo řízení o správním deliktu zahájeno v rozporu s § 125 odst. 1 písm. b) silničního zákona. Stěžovatel proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil v podání ze dne 24. 6. 2015, v němž opakoval, že ze samotné skutečnosti spočívající v sepsání formulářového oznámení o přestupku, které nebylo stěžovatelem podepsáno, nelze dovozovat, že by na místě vozidlo zaparkoval právě stěžovatel. Žalovaný zdůraznil, že je běžnou praxí sepisovat takové oznámení i s osobou, která si požádá o sejmutí technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla bez ohledu na to, zda fakticky byla řidičem v době spáchání přestupku či nikoli. To, s kým je takové oznámení sepisováno, nic podle žalovaného nevypovídá o tom, kdo vozidlo na daném místě zaparkoval. V posuzované věci bylo v úředním záznamu uvedeno, že strážník viděl pouze to, že stěžovatel se opíral o zaparkované vozidlo; strážník tedy neměl žádné informace o tom, kdo vozidlo fakticky zaparkoval. Ustanovení § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích hovoří pouze o nezbytných krocích ke zjištění osoby pachatele; toto ustanovení nelze vykládat tak, že by správní orgán měl vyhledávat všechny v úvahu přicházející důkazní prostředky, a to zvláště za situace, kdy provozovatel vozidla popřel, že by vozidlo řídil, a kdy posléze uvedl konkrétní osobu, která se měla protiprávního jednání dopustit. Případné doznání na místě není procesně použitelné. Správní orgán nevyžadoval nové vyjádření stěžovatele, neboť stěžovatel své stanovisko o tom, kdo řídil, uvedl; pokud by je opětovně změnil, bylo by takové tvrzení krajně nevěrohodné. Pokud stěžovatel uvedl, kdo vozidlo řídil, nemůže nyní vyčítat správnímu orgánu, že svou pozornost zaměřil na tuto osobu. Pokud nyní stěžovatel neurčitě naznačuje, že vozidlo řídil on sám, tudíž věc měla být projednána v přestupkovém řízení, je takto uplatněné tvrzení ryze účelové. Toto měl totiž sdělit správnímu orgánu na základě doručené výzvy. Žalovaný dospěl k závěru, že to byl právě stěžovatel, kdo svým procesním postupem znemožnil zahájení řízení o přestupku vůči konkrétní osobě, a proto se nemůže dovolávat toho, že řízení o přestupku nebylo proti jeho osobě zahájeno. Žalovaný proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[11] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. způsobující její nepřipustnost.

[12] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav byl krajským soudem aplikován nesprávný právní názor.

[13] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[14] Z obsahu předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že v oznámení o odezření z přestupku ze dne 18. 7. 2013 byl jako pachatel přestupku spočívajícího v zaparkování vozidla na vodorovné dopravní značce V7 (přechod pro chodce) označen stěžovatel. Toto oznámení o podezření z přestupku nebylo stěžovatelem podepsáno. Z úředního záznamu ze dne 18. 7. 2013, č.j. MPP/02653 2013 se podává, že toho dne prováděla hlídka městské policie hlídkovou činnost na náměstí Republiky, kde po pravé straně ve směru jízdy od Zbrojnické ulice směrem k Dřevěné ulici zaregistrovala vozidlo VW Passat, registrační značky X, které bylo zaparkováno přední částí na vodorovné dopravní značce V7 (přechod pro chodce). Řidič podle tohoto úředního záznamu porušil ustanovení § 4 písm. b) a c) zák. č. 361/2000 Sb., dále § 27 odst. 1 písm. c) téhož zákona, čímž se dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) citovaného předpisu. Řidič se podle záznamu nacházel na místě opřený o auto a svačil. Strážník jej proto vyzval k prokázání totožnosti; bylo zjištěno, že se jedná o stěžovatele. Stěžovatel k věci uvedl, že podle jeho názoru na přechodu nestojí a tedy neodjede, odmítl přestupek řešit na místě. Úřední záznam ze dne 18. 7. 2013 nebyl stěžovatelem podepsán. Magistrát města Plzně následně vydal podle § 125h odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích výzvu ze dne 6. 8. 2013, v němž stěžovatele jako provozovatele předmětného motorového vozidla vyzval k uhrazení částky 400 Kč. Dále v ní uvedl, že dne 18. 7. 2013 bylo zjištěno protiprávní jednání neznámého řidiče motorového vozidla, jehož provozovatelem je stěžovatel. V poučení bylo stěžovateli sděleno, že v případě úhrady určené částky bude věc týkající se podezření z přestupku odložena, jinak bude správní orgán pokračovat v šetření přestupku. Správní orgán prvního stupně stěžovatele informoval o tom, že mu může sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Na tuto výzvu stěžovatel prostřednictvím svého zástupce společnosti FLEET Control s.r.o. reagoval v přípisu ze dne 21. 8. 2013 tak, že v uvedené době měl vozidlo k užívání a řídil jej pan G. G., nar. X, E. A. 5, V., B. Dále stěžovatel správní orgán požádal, aby za účelem řízení o přestupku kontaktoval jeho zmocněnce, pana P. K., který jej zastupuje na základě přiložené plné moci a který dokáže, že jednání jeho zmocnitele nebylo přestupkem.

[15] Podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích *„právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.“* Podle ustanovení § 125f odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích *„Právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.“* Podle ustanovení § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích *„obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité*

pokračování

osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.“

[16] Výkladem ustanovení § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45, v němž uvedl, že „*správní delikt provozovatele vozidla vymezený v § 125f zákona lze chápat jako delikt subsidiární. Až v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích [viz § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, podle něhož obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno]. Primárně tedy za spáchaný delikt odpovídá řidič vozidla. Až tehdy, nelze-li skutečného řidiče na základě žádných důkazů či indicií zjistit a vést proti němu přestupkové řízení, nese odpovědnost za delikt provozovatel vozidla. Ten se uvedené odpovědnosti může zbavit jen na základě zákonem předvídaných liberačních důvodů. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel. Z výše naznačené systematiky zákona o silničním provozu vyplývá, že nejprve musí být zjišťován pachatel přestupku. Existuje-li bezprostředně po zjištění přestupku osoba podezřelá z přestupku, je jí při splnění zákonných podmínek umožněno projednání věci v blokovém řízení. Pokud věc neskončí projednáním v blokovém řízení, následuje zahájení přestupkového řízení s podezřelým z přestupku. Skončí-li poté přestupkové řízení zastavením řízení, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu], je zahájeno řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla. Výzva provozovateli vozidla podle § 125h zákona se v takovém případě nevzdává, neboť totožnost řidiče byla po zjištění přestupku známa [pro vydání výzvy nebyla splněna podmínka dle § 125h odst. 1 písm. b) zákona]. Oproti tomu v případě, kdy bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku není totožnost řidiče známa a není ani zřejmá z podkladu pro zahájení řízení [podmínky dle § 125h odst. 1 písm. b) zákona jsou naplněny], přistoupí správní orgán k vydání výzvy podle § 125h zákona o silničním provozu, v níž provozovatele vozidla vyzve k uhrazení určené částky odpovídající pokutě v blokovém řízení a poučí jej o možnosti sdělit správnímu orgánu údaje o totožnosti řidiče vozidla. Pokud pachatele přestupku nelze ztotožnit a ani indicie obsažené v podkladech pro zahájení přestupkového řízení nenasvědčují tomu, že by pachatelem přestupku mohla být určitá osoba, nelze s takovou osobou věc projednat v blokovém řízení. Ekvivalent odpovídající blokové pokutě je v takovém případě nabídnut k úhradě provozovateli vozidla ještě před samotným zahájením řízení o správním deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu. Výzva dle § 125h zákona o silničním provozu adresovaná provozovateli vozidla tak de facto představuje obdobu blokové pokuty pro obviněného z přestupku; vydává se [při splnění ostatních podmínek dle § 125h odst. 1 písm. a) a c) zákona] jen v případech, kdy bezprostředně po spáchání přestupku není ani z podkladů pro zahájení přestupkového řízení zřejmé, kdo mohl být řidičem vozidla a vůči komu vést přestupkové řízení, a není tak možné s osobou podezřelou z přestupku věc projednat v blokovém řízení... Pro projednávanou věc je*

zásadní interpretace § 125h odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, tj. posouzení, zda totožnost řidiče vozidla byla známa nebo byla zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku. Pouze v případě, že by totožnosti řidiče vozidla známa nebyla a ani by nebyla zřejmá z podkladů pro zahájení přestupkového řízení, bylo na místě vydání výzvy provozovateli vozidla podle § 125h zákona. Citované ustanovení míří na dvě situace: první z nich vyjadřuje vysokou míru pravděpodobnosti (hraničící s jistotou) o tom, kdo byl řidičem vozidla (totožnost řidiče vozidla je, resp. není známa). Totožnost osoby, která vozidlo řídila, bude známa typicky v případech, kdy je řidič vozidla strážníky policie zjištěn přímo ve vozidle a nepanují pochybnosti o tom, že vozidlo skutečně řídil. Druhou situaci představují případy, kdy sice neexistuje tak vysoký standard pravděpodobnosti o tom, kdo byl řidičem vozidla, jako v prvním případě, z podkladů pro zahájení řízení o přestupku však vyplývají indicie důvodně nasvědčující tomu, že vozidlo řídila určitá osoba (totožnost řidiče vozidla je, resp. není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku)... v projednávaném případě totožnost řidiče vozidla známa nebyla, neboť při kontrole dodržování dopravního značení strážníci městské policie našli vozidlo stojící v zóně placeného parkování bez zaplaceného parkovacího poplatku, ovšem řidič se na místě nenacházel a nebylo jej možné ztotožnit ani na základě jiných důkazních prostředků... Přijde-li se určitá osoba nahlásit na služebnu policie, že řídila vozidlo, s nímž byl spáchán přestupek, jsou to indicie opravňující správní orgán zahájit vůči této osobě přestupkové řízení, jediné že by přistoupily jiné vážné okolnosti, které by tvrzení této osoby vylučovaly či zpochybňovaly.“

[17] Obdobně v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „skutková podstata podle § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích nepostihuje provozovatele vozidla za přestupek (zákon takové jednání jako přestupek sám neoznačuje - srov. dle § 2 a násl. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích), nýbrž jej činí odpovědným za správní delikt. Zprostit odpovědnosti za tento správní delikt se přitom provozovatel vozidla může pouze za okolností předvídaných odstavcem 5. Odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt podle § 125f zákona o provozu na pomezích komunikacích je tedy konstruována jako objektivní s přípustnými liberačními důvody, k naplnění skutkové podstaty není vyžadováno zavinění delikventa. Z hlediska podmínek vzniku odpovědnosti podle § 125f odst. 2 zákona o pozemních komunikacích není podle názoru Nejvyššího správního soudu dále sporu o těchto základních skutečnostech: Správní orgán zjistil protiprávní jednání řidiče – stání celým vozidlem na chodníku; toto jednání rovněž nepochybně vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 4 písm. c) zákona o provozu na pozemních komunikacích; jednáním řidiče nebyla způsobena dopravní nehoda. Pokud jde o podmínky projednatelnosti správního deliktu podle § 125f odst. 4 zákona o pozemních komunikacích, ze spisu vyplývá, že stěžovatel nejprve sám označil jako řidiče Ing. J. K. - vypůjčitele vozidla, který měl mít v době spáchání přestupku vozidlo ve své dispozici; Ing. J. K. správnímu orgánu však později uvedl, že vozidlo řídila osoba jemu blízká a její identitu při podání vysvětlení odmítl sdělit s odkazem na § 60 odst. 1 zákona o přestupcích. Správnímu orgánu se tedy nepodařilo určit žádnou konkrétní osobu řidiče ani při poskytnutí součinnosti ze strany stěžovatele a ani řidiče, jemuž automobil stěžovatel půjčil. Stěžovatelovu námitku, že správní orgán mohl sám zjistit identitu řidiče např. ze svědeckých výpovědí, Nejvyšší správní soud přitom neshledal relevantní. Strážníkům městské policie se totiž nepodařilo bezprostředně identifikovat řidiče resp. též provozovatele vozidla (ten byl dohledán až následnou lustrací v registru vozidel) ani přímo na místě v době zjištěného stání vozidla na chodníku (4:30). Nejvyšší správní soud podotýká, že později mohli stěžejní vysvětlení o osobě řidiče podat již jen oprávnění uživatelé - stěžovatel jakožto vlastník a provozovatel vozidla a především jeho

pokračování

vypůjčitel Ing. J. K., kterému měla být známa identita řidiče v konkrétní době. Pokud Ing. J. K. ovšem odmítl s poukazem na § 60 odst. 1 zákona o přestupcích, podat vysvětlení, podle názoru Nejvyššího správního soudu tím zmařil možnost identifikace osoby řidiče, a to pokud by i teoreticky na základě jiných podkladů mohlo dojít k pozdější konfrontaci skutkových zjištění.“

[18] Stěžovatel v posuzované věci učinil sporným to, zda správní orgán mohl zahájit správní řízení o správním deliktu podle § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích, neboť mu údajně měla být známa totožnost přestupce. S touto argumentací se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Jak totiž z obsahu správního spisu vyplývá, strážník městské policie dne 18. 7. 2013 spatřil pouze to, jak osobní motorové vozidlo tovární značky VW Passat, jehož provozovatelem je stěžovatel, stojí zčásti na přechodu pro chodce a zároveň ve vzdálenosti kratší než 5 m před ním. Z obsahu úředního záznamu a oznámení o podezření z přestupku tedy jakkoli nevyplývá, že by strážník městské policie viděl, jak stěžovatel řídí či přímo parkuje předmětné vozidlo na uvedeném místě. Nelze tedy dospět k závěru, že výsledkem strážníka, případně technického pracovníka zařazeného do hlídky, by bylo možné zjistit, kdo byl řidičem tohoto motorového vozidla, tj. kdo jej takto v rozporu se zákonem zaparkoval.

[19] Správní orgán I. stupně vyvinul dostatečnou snahu zjistit totožnost řidiče, když se stěžovatele jako provozovatele vozidla dotázal, kdo je v inkriminovanou dobu řídil. Stěžovatel přitom na tuto výzvu reagoval přípisem ze dne 21. 8. 2013, v němž uvedl, že v uvedené době měl vozidlo k užívání a řídil je pan G. G., nar. X, E. A. 5, V., B. Tvrzení stěžovatele uplatněné v kasační stížnosti, že správnímu orgánu muselo být zřejmé, kdo vozidlo řídil a zaparkoval, se pak v tomto směru jeví jako zjevně účelové, neboť samotný stěžovatel v průběhu správního řízení popíral, že by byl přestupcem, tj. že by řídil a zaparkoval předmětné vozidlo.

[20] Z faktu, že v úředním záznamu ze dne 18. 7. 2013 bylo uvedeno, že řidičem podezřelým z přestupku byl stěžovatel, protože stál opřený o auto a svačil, nelze dovozovat, že stěžovatel byl skutečně tím řidičem, který vozidlo zaparkoval v rozporu se zákonem, neboť zasahující strážník městské policie samotné zaparkování, případně osobu, která by po tomto manévru z vozidla vystoupila z místa řidiče, neviděl. Nejvyšší správní soud považuje za pravděpodobné, že tímto řidičem byl skutečně stěžovatel, ale pravděpodobnost za situace, kdy stěžovatel svou vinu z přestupku posléze popřel a za viníka označil jinou osobu, nemůže zakládat závěr o vině stěžovatele za spáchaný přestupek – srov. nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2007, sp. zn. I. ÚS 375/06, nález Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2014, sp. zn. II.ÚS 658/14. Zjednodušující zkratky vyjadřující pouze názory strážníka městské policie obsažené v úředním záznamu za situace, kdy zasahující strážník vlastní parkování neviděl a kdy se stěžovatel k tomuto jednání nepřiznal, nelze považovat za důkaz toho, že stěžovatel byl řidičem, který vozidlo zaparkoval v rozporu se zákonem.

[21] Nejvyšší správní soud pokládá za potřebné dodat, že od okamžiku vlastního zaparkování automobilu do příjezdu hlídky městské policie mohla uplynout podstatná doba, během níž se mohl skutečný řidič od místa svého přestupkového jednání vzdálit, přičemž stěžovatel na něj mohl čekat, jak ostatně stěžovatel nepřímou tvrdil ve svém přípisu ze dne 21. 8. 2013. Fakt plynutí času mezi spáchaním přestupku a příjezdem hlídky

městské policie, k němuž neměl správní orgán jakýkoli důkazní prostředek, přitom může mít na věc zcela zásadní vliv – srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011 – 63.

[22] Tyto závěry ostatně odpovídají tomu, k čemu dospěl Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku sp. zn. 1 As 131/2014. Správní orgán I. stupně při zahájení řízení totiž neměl podklady, na základě nichž by mu byla bez jakýchkoli pochybností známa totožnost řidiče vozidla, neboť při příjezdu hlídky městské policie nebyla v dané chvíli spatřena osoba, která by vozidla řídila, resp. parkovala, nebo osoba, která by v bezprostřední souvislosti vykazovala známky, že byla řidičem vozidla a pachatelem přestupku (např. taková osoba, která by právě po ukončení parkovacího manévru vystupovala z vozidla z místa řidiče; případně osoba, která by byla zachycena na kamerovém záznamu v čase před příjezdem městské policie, z něhož by vyplývalo, že vozidlo řídila). Nelze rovněž dospět k závěru, že by správnímu orgánu byla totožnost řidiče známa z podkladu pro zahájení řízení o přestupku, neboť jeho součástí není žádný údaj o tom, že by stěžovatel přiznal, že motorové vozidlo řídil, resp. parkoval, nebo že by v době zásahu hlídky městské policie označil jinou takovou osobu. Nejvyšší správní soud tudíž dospívá k závěru, že byly splněny všechny podmínky pro to, aby bylo se stěžovatelem jako provozovatelem motorového vozidla zahájeno správní řízení o správním deliktu podle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích a v tomto režimu věc se stěžovatelem projednána a rozhodnuta.

[23] Nejvyšší správní soud tudíž uzavírá, že krajský soud správně posoudil otázku aplikace § 125 k zákona o silničním provozu a nedopustil se nesprávného posouzení této právní otázky, jak namítal stěžovatel.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[24] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Plzni k závěru, že nebyl naplněn tvrzený důvod podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[25] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti podle obsahu soudního spisu nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu